

กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี*

Strategies for Developing Public Mind of Primary Students in The Primary Schools At Chanthaburi Province

จเร พัฒนาผล**

สุเมธ งามกนก***

สมพงษ์ ปั่นพูน****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี 2) พัฒนากลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรีและ 3) รับรองกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี การดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน และศึกษาสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ในสถานการณ์จริง แล้วนำผลการทดลองใช้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ และขั้นตอนที่ 4 รับรองกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นโดยการประเมินความเป็นไปได้ของการนำกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา หลังจากได้ปรับปรุงกลยุทธ์จากการทดลองใช้ ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนมี 4 แนวทาง ประกอบด้วย แนวทางที่ 1 ส่งเสริมนโยบายพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน แนวทางที่ 2 ด้านการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะแนวทางที่ 3 ด้านการพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่จิตสาธารณะ และแนวทางที่ 4 การส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานนักเรียน เพื่อการปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืนรวมทั้งหมด (2) กลยุทธ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ 16 กลยุทธ์ย่อย และ 64 กลวิธี ได้แก่ 1) กลยุทธ์การส่งเสริมนโยบายการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน 2) กลยุทธ์การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ 3) กลยุทธ์การพัฒนา กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่จิตสาธารณะและ 4) กลยุทธ์ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานนักเรียน เพื่อปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน (3) ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของ ผู้บริหารสถานศึกษาครูและศึกษานิเทศก์ ตัวแทน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา

*ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ในจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อคู่มือกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาจิตสาธารณะ/ กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะ/ จิตสาธารณะระดับประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to (1) study management conditions that promote developing primary school students' public mind, (2) develop strategies for promoting the primary school students' public mind, and (3) validate the strategies for the students' public mind development. The research was conducted through 4 phases as follows: Phase 1) studying management conditions and ways to develop primary school students' public mind using questionnaire to inquire 390 experts opinion. The experts consisted of schools director, deputy school director, teachers who serve as academic supervisors, teachers who serve as supervisors, education committee, and parents. Phase 2) drafting tentative strategies for primary schools students' public mind development through In-depth interviews with 12 educational experts and validating the draft by group discussion of 9 educational experts. Phase 3) trying out the strategies for students' public mind development in 2 primary schools (Bansoisong School and Anubanchanthaburi School) in Chanthaburi province. Phase 4) Evaluating the developed strategies for developing the primary school students. The results were as follows; 1) The management conditions that promote developing primary school students' public mind was at a high level. There were 4 guidelines for developing students' public mind include 1) Promote policy to develop students' public mind, 2) Development of learning activities to integrate with public mental, 3) Development of activities to reduce learning time and add time to public mind, and 4) Strengthening Student Council. 2) The strategies created for developing primary school students' public mind composed of 4 strategies, 16 sub strategies and 64 techniques, they were; 1) promoting the strategy to develop students' public mind, 2) the strategy to develop learning activities with the integration of public mental, 3) the strategy of reducing learning time and add time to public mind, and 4) the strategy to strengthening student council to stimulate the sustainability of the students public mind. 3) The mean score of the appropriateness of the handbook for develop students' public mind in primary schools as a whole was at a high level.

Keywords : Strategies/ Public Mind of Primary Students/ Primary Schools/ Educational Service Area/ OBEC

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาด้านการขาดศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม กำลังส่งผลอย่างมากในสังคมไทย ทั้งนี้สืบเนื่องจากการพัฒนาประเทศในช่วงที่ผ่านมา มุ่งเน้นพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญผนวกกับความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ รวมทั้งการรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามาอย่างรวดเร็วส่งผลให้

เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนความไม่สมดุลระหว่างความเจริญด้านวัตถุและความเจริญด้านวัตถุและความเจริญด้านจิตใจของประชาชน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทยในสังคมไทย เกิดการเอาใจเอาเปรียบ มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม ดังนั้นความสำคัญต่อส่วนรวมจึงลดน้อยลงทุกวัน การสร้างคนให้มีจิตสาธารณะจึงมีความจำเป็นและความสำคัญต่อบุคคล องค์กร สังคม ประเทศชาติและโลกอย่างมาก ถ้าปลูกฝัง ส่งเสริมหรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสาธารณะด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม รู้จักแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้กับผู้อื่น จะทำให้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นลดลง การบริหารการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนเกิดหรือไม่เกิดจิตสาธารณะ ซึ่งการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดประสิทธิผลที่คาดหวังได้ ทั้งนี้การบริหารสถานศึกษาที่มีกลยุทธ์ที่เหมาะสมจะเป็นเครื่องมือการบริหารการศึกษาที่มีระบบทิศทาง มีระเบียบแบบแผนที่จะช่วยให้เกิดการตัดสินใจและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเป็นแผนงานหลักที่แสดงภาระงาน แนวโน้มของความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษาของตนเอง การพัฒนาจิตสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้ได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้ผู้เรียนมีจิตวิญญาณที่มีความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและสังคมโดยรวมมากขึ้นและมุ่งการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่ทำลายเบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมที่สงบสุขและมีการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการวิจัย โดยได้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหารวิชาการ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 390 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบวิเคราะห์เอกสารการศึกษาสภาพแวดล้อมและแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน เป็นแบบบันทึกรายละเอียดการวิเคราะห์เอกสารจากการศึกษาดูงานด้านการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 แห่ง 2) แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมและแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 3) แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน และแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ 4) แบบสอบถามความเหมาะสมของกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ 5) ร่างกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ประกอบไปด้วย กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ย่อยและกลวิธีในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน 6) แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความสอดคล้องของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดจิตสาธารณะนักเรียน และแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน 7) แบบสอบถามประเมินความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของกลยุทธ์ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียน

ประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือคือ 1) ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จิตสาธารณะของนักเรียน และแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้ เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างกลยุทธ์ 2) ศึกษาคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดจิตสาธารณะ แนวทาง/วิธีการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน และแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้ มีการตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี ของกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดจิตสาธารณะ แนวทาง/วิธีการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน และกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนของกลุ่มเป้าหมายในการนำกลยุทธ์ไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษา มีการดำเนินการดังนี้ (1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC นำแบบสอบถาม (2) การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับผู้ที่ไม่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 90 คน แล้วนำข้อมูลไปคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (3) จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับความเหมาะสม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ กับโรงเรียนประถมศึกษาของกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนที่สร้างขึ้น ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดจิตสาธารณะ แนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน และกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ศึกษาสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ดำเนินการดังนี้ 1. การศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดจิตสาธารณะ แนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน และกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์ 2. ศึกษาคุณภาพด้านการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน 3. การศึกษาสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดจิตสาธารณะ แนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน 4. ตรวจสอบเบื้องต้น ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ประเด็นการอภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดจิตสาธารณะ แนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน และกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อหาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับความเหมาะสม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ กับโรงเรียนประถมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยดำเนินการพัฒนากลยุทธ์ดังนี้ 1. ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ในการสร้างร่างกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา จากข้อสรุปที่ได้จากการจัดทำรายละเอียดแผนกลยุทธ์ฉบับร่าง และผ่านการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้นำข้อสรุปดังกล่าวไปสร้างเครื่องมือในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน 2. ตรวจสอบกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับ

โรงเรียนประถมศึกษา ชั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ในสถานการณ์จริง ดำเนินการดังนี้ ผู้วิจัยนำกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาไปทดลองใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนบ้านขอยสอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายที่ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยนำผลการทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 แห่ง มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน กำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของผลสำเร็จในการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่แสดงถึงผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และ ชั้นตอนที่ 4 การรับรองกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นส่งต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา เป็นการประเมินความเป็นไปได้ของการนำกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา หลังจากได้ปรับปรุงกลยุทธ์จาก ชั้นตอนที่ 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) สถิติที่ใช้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเอกสารกับจุดประสงค์ที่กำหนด 2) สถิติที่ใช้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า 3) สถิติที่ใช้ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโดยวิธี Item total Correlation 3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา กับเกณฑ์ คือ ร้อยละ

สรุปและอภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาด้านการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี 3 โรงเรียน 1. แนวทางการดำเนินการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนที่นำไปใช้ มี 16 แนวทาง ได้แก่ 1) การอบรมคุณธรรม จริยธรรม 2) การเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง 3) กิจกรรมประกวดและการเสริมแรง 4) การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน 7) การนำผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม 8) การใช้ตัวต้นแบบที่ดี 9) การใช้สถานการณ์จำลอง 10) การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 11) นำเสนอผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ 12) นำเสนอผ่านนิทาน/หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม 13) การชี้แนะด้วยวาจา 14) การนำเสนอตัวแบบผ่านการ์ตูน 15) การใช้การแสดงบทบาทสมมติ และ 16) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2. ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานพัฒนาจิตสาธารณะประสบความสำเร็จ มี 6 ข้อ ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การสนับสนุนงบประมาณ 3) ความร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียน 4) สภาพแวดล้อมทางสังคมของนักเรียน 5) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน และ 6) แรงจูงใจของนักเรียน ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน และแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี 1. สภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน 1.1 สภาพการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี ค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ส่งเสริมนโยบายพัฒนาจิตสาธารณะของ

นักเรียน 1.2 ด้านการส่งเสริมนโยบายพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการนำนโยบายพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนสู่การปฏิบัติ 1.3 ด้านการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พัฒนาระบบการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ 1.4 ด้านการพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่ จิตสาธารณะ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงานการดำรงชีพและทักษะชีวิตเน้นจิตสาธารณะ 1.5 ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานักเรียน เพื่อการปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำและทักษะการประชุม 2. แนวทาง/วิธีการในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี 2.1 แนวทางที่ 1 ส่งเสริมนโยบายพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และอัตลักษณ์สถานศึกษาด้านการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำแผนการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 1.3 ส่งเสริมการนำนโยบายพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนสู่การปฏิบัติ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 1.4 จัดสภาพแวดล้อมภายในให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมสาธารณะ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2.2 แนวทางที่ 2 ด้านการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก แนวทางย่อยที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะทั้งในและนอกห้องเรียน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 2.3 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลจิตสาธารณะด้วยวิธีหลากหลายและประเมินตามสภาพจริง พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางย่อยที่ 2.4 พัฒนาระบบนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2.3 แนวทางที่ 3 ด้านการพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่ จิตสาธารณะ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 3.1 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเน้นจิตสาธารณะ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางย่อยที่ 3.2 จัดกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้สู่จิตสาธารณะ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด แนวทางย่อยที่ 3.3 จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยมจิตสาธารณะ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 3.4 จัดกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงานการดำรงชีพและทักษะชีวิตเน้นจิตสาธารณะ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2.4 แนวทางที่ 4 การส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานักเรียน เพื่อการปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืนรวมทั้งหมด พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 4.1 สร้างเสริมโครงสร้างการบริหารงานสถานักเรียนให้ชัดเจน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 4.2 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำและทักษะการประชุม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 4.4 สร้างและพัฒนาเครือข่ายสถานักเรียนเน้นการปลูกจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวัน (2548, หน้า 77) ที่กล่าวถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมว่าวัยเด็กเป็นช่วงที่มีความไวต่อการปลูกฝัง และส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่งเพราะเด็กยังเป็น “ไม้อ่อนดัดง่าย” ฉะนั้นการปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการทางร่างกายและโดยเฉพาะเหมาะสมกับพัฒนาการทางจิตใจของเด็กจะเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและผู้ใหญ่ได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 8-11) ที่ได้กล่าวว่า ถ้าคนในสังคมขาดจิตสาธารณะจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร อีกทั้งผลกระทบต่อชุมชนระดับประเทศ และระดับโลก

ดังนั้นการส่งเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนควรเริ่มตั้งแต่การศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เพราะการพัฒนาตั้งแต่เยาว์วัยจะทำให้เด็กซึมซับแต่สิ่งที่ดี ๆ และทำเป็นนิสัยตลอดไป ในส่วนของข้อค้นพบของงานวิจัยครั้งนี้ พบว่าสภาพการบริหารจัดการ ตอนที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ส่วนที่ 1 ผลการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ 16 กลยุทธ์ย่อย รายละเอียดปรากฏดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมนโยบายการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และอัตลักษณ์สถานศึกษา ด้านการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 จัดทำแผนการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 ส่งเสริมการนำนโยบายพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนสู่การปฏิบัติ กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4 จัดสภาพแวดล้อมภายในให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ กลยุทธ์ ที่ 2 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะกลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะทั้งในและนอกห้องเรียน กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลจิตสาธารณะด้วยวิธีหลากหลายและประเมินตามสภาพจริง กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4 พัฒนาระบบการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่จิตสาธารณะ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเน้นจิตสาธารณะ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 จัดกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้สู่จิตสาธารณะ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยมจิตสาธารณะ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4 จัดกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงานการดำรงชีพและทักษะชีวิตเน้นจิตสาธารณะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์ลาวัลย์ หลานไทย (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อผลการเข้าค่ายพัฒนาจริยธรรมของโรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อผลการเข้าค่ายพัฒนาจริยธรรมของโรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่ พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานักเรียน เพื่อปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 สร้างเสริมโครงสร้างการบริหารงานสถานักเรียนให้ชัดเจน กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำและทักษะการประชุม กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 สร้างและพัฒนาเครือข่ายสถานักเรียนเน้นการปลูกจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี 4 กลยุทธ์ ปรากฏดังนี้ 1. กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมนโยบายการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3. กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่จิตสาธารณะ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4. กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานักเรียน เพื่อการปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนที่ 3 ผลการสร้างคู่มือกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี คู่มือการดำเนินการกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด

จันทบุรี อธิบายถึงการดำเนินการตามกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน และเพื่อให้โรงเรียนประถมศึกษาที่นำกลยุทธ์ไปใช้ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนมากขึ้น ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นคู่มือเพื่อให้ผู้นำกลยุทธ์ไปใช้มีความเข้าใจชัดเจนและสามารถนำกลยุทธ์ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญดังนี้ 1. หลักการและเหตุผล 2. วัตถุประสงค์ 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน 4. วิธีดำเนินการตามกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน 5. กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี ส่วนที่ 4 ผลการทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ในสถานการณ์จริง 1. ผลการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมนโยบายการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ก่อนการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หลังการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมนโยบายการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการประเมินการดำเนินงานพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ ก่อนการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หลังการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการจิตสาธารณะ มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการประเมินการดำเนินงานพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่ จิตสาธารณะ ก่อนการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หลังการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ 3 พัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่ จิตสาธารณะ มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมความเข้มแข็งสถานักเรียนเพื่อปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน ก่อนการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หลังการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมความเข้มแข็งสถานักเรียนเพื่อปลูกกระแสจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 5. ผลการเปรียบเทียบการทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี กับเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลการทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การรับรองกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ผลการประเมินการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาครูและศึกษานิเทศก์ ตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มทดลองใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อคู่มือกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 8 กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น ข้อ 17 กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี มีความถูกต้อง สอดคล้องกับหลักการทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตสาธารณะ ข้อ 14 กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี ทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจและให้ความร่วมมือมากขึ้น และข้อ 20 กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ที่จัดทำขึ้น 64 กลวิธีนั้น มีความถูกต้อง ครอบคลุมงานการพัฒนาจิตสาธารณะของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา อุทโซ (2557, หน้า 199-201) ที่ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจิตสาธารณะของคณะกรรมการสถานักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจิตสาธารณะของคณะกรรมการสภา

นักเรียนระดับประถมศึกษาที่มี 3 องค์ประกอบหลัก คือ การมีความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสาธารณะ การมีความคิดเชิงจิตสาธารณะ และการปฏิบัติตนเชิงจิตสาธารณะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี 4 กลยุทธ์ 16 กลยุทธ์ย่อย และ 64 กลวิธี เป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สถานศึกษาระดับประถมศึกษาควรนำกลยุทธ์ทั้ง 4 กลยุทธ์นี้ ไปจัดทำแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนต่อไป

1.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับมาก ถือได้ว่าทุกภาคส่วนเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องเร่งขับเคลื่อนการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนให้มีผลสำเร็จอย่างมากยิ่งขึ้น ภายใต้ 4 กลยุทธ์หลัก 16 กลยุทธ์ย่อย และ 64 กลวิธีตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ทำในขอบเขตของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในบริบทของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือระดับอื่นๆ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับว่ากลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนแต่ละระดับแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร จะทำให้การประยุกต์ใช้กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อความเป็นเลิศในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเป็นกรณีศึกษาถึงปัจจัยบางประการที่ถูกระบุแนะว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน เช่น ศักยภาพของหน่วยงาน/องค์กรที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : วิ พรินท์.
- ดวงเดือน พันธุนาวิน. (2548). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมและพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารทางวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทิพย์ลาวัลย์ หลานไทย. (2550). *ความคิดเห็นของนักเรียนต่อผลการเข้าค่ายพัฒนาจริยธรรมของโรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่*. ม.ป.ท.
- ยุทธนา อุทโธ. (2557). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจิตสาธารณะของคณะกรรมการสถานักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สาขาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.